

समाजकल्याण संचलनालय पुणे
कनिष्ठ लिपीक - 2015

1. केवळ समारंभात वाजवल्या जाणाऱ्या शहनाई या वाद्याला स्वतंत्र वाद्य म्हणून----- यांनीच ओळख दिली.
A.अलिकबरखाँ B.उ.बिस्मिल्ला खाँ
C.फैय्याज खान D.पंडीत शिवकुमार शर्मा
2. हिंदी चित्रपटातील सदाबहार नायक देवआनंद यांच्या बाबतीत असे म्हणता येईल की,
1) देवआनंदचा जन्म 26 सप्टेंबर 1933 रोजी गुरुदासपूर येथे झाला.
2) देखणं ब्यक्तीमत्व आणि अभिनय या वैशिष्ट्यांच्या बळावर देवआनंद यांनी सदाबहार, रोमॅटिक, चैतन्यमय नायकाची वेगळी प्रतिमा हिंदी चित्रपटसृष्टीत रुजवली.
3) हम एक है या चित्रपटाद्वारे चित्रपटसृष्टीत पदार्पण केलेल्या देवआनंदचे बाजी आणि जिद्दी या चित्रपटाद्वारे प्रेक्षकांचे लक्ष वेधून घेतले.
4) इंग्रजी साहित्याचा पदवीधर असलेल्या देवआनंदला साहित्य संगीताची जाण होती.
A.1,2,3 विधान बरोबर असून 4 विधान चुक आहे.
B.2,3,4 विधान बरोबर असून अनुक्रमांक 1 विधान चुक आहे.
C.1,3,4 विधान बरोबर असून अनुक्रमांक 2 विधान चुक आहे.
D.वरील सर्व विधान बरोबर आहेत.
3. महाराष्ट्राचे सतरावे मुख्यमंत्री म्हणून यांनी शपथ घेतली.
A.श्री. देवेंद्र फडणवीस B.श्री. पृथ्वीराज चव्हाण
C.कै. विलासराव देशमुख D.श्री. नारायण राणे
4. भारतातील कोणती रेल्वे आहे, ज्यात अंध व्यक्तीसाठी ब्रेल संबंधी सोय आहे.
A.शताब्दी एक्सप्रेस B.हावला भेल
C.गरीब रथ एक्सप्रेस D.पुरुषोत्तम एक्सप्रेस
5. भारतातील सेनादलातील (भुदल) ब्रिगेडिअर या पदापेक्षा लगतचे कनिष्ठ पद कोणते?
A.कर्नल B.लेफ्टनंट C.मेजर D.कॅप्टन
6. अनुसूचित जातीच्या मुलांमुलींसाठी आश्रमशाळा ही योजना सन ---- पासून सुरु करण्यात आली.
A.1956-57 B.1976-77 C.1996-97 D.1999-2000
7. सिंधुदुर्ग जिल्हा-ई-ऑफिस प्रणाली अंमलबजावणीचे प्रवर्तक
A.श्रीकर परदेशी B.संजय भाटीया C.एस.बालसुब्रमन्यम D.वीरेंद्र सिंह
8. परकीयांच्या नियंत्रणापासून स्पेनला मुक्त करून स्पॅनिश राष्ट्रवादाला व एकीकरणाला-

- यांनी चालना दिली.
9. A.इझाबेला राणी B.जोन ऑफ आर्क C.फ्रान्सेस्को पिझारो D.मन्सा मुसा
नाचु कीर्तनाचे रंगी ज्ञानदीप लावू जगी या सारख्या शब्दांनी समाजात अध्यात्माच्या मार्गाने ज्ञानदीप लावण्याचा ध्यास घेतलेल्या----- यांनी भाषा, प्रांत, धर्म, जातपात यापलिकडे जाऊन जीवनाचा विचार केला.
A.नामदेव B.मुकुंदराज C.मिराबाई D.एकनाथ
  10. तुकाराम महाराजांचा जन्म इ.स. ----- रोजी झाला.
A.1598 B.1602 C.1569 D.1578
  11. पुढीलपैकी प्रत्ययघटित शब्द ओळखा
A.टाकाऊ B.उपवास C.घरोघरी D.पंचवटी
  12. खालीलपैकी समाहार द्वंद्व समासाचे उदाहरण कोणते
A.नास्तिक B.नवरात्र C.मीठभाकर D.पीतांबर
  13. षडाष्टक या वाक्प्रचाराचा अर्थ सांगा.
A.त्याग करणे B.मार देणे C.दोघांचे न पटणे D.दोष लावणे
  14. पुढारी या शब्दाचा विरुद्धार्थी शब्द ओळखा
A.अनुनय B.अनुयायी C.अनुभूति D.अनुचित
  15. आमंत्रित या शब्दाचा विरुद्धार्थी शब्द ओळखा
A.अनाहूत B.निमंत्रित C.अनोळखी D.यापैकी नाही.
  16. पुढील शब्दाचा समानार्थी शब्द ओळखा-पक्षी
A.पंख B.खग C.पर D.पक्ष
  17. अनुराग चा विरुद्ध शब्द
A.राग B.सहकार्य C.मैत्री D.वात्सल्य
  18. कन्या हा कोणत्या प्रकारचा शब्द आहे?
A.तद्भव B.देशी C.फारसी D.तत्सम
  19. पुढीलपैकी तद्भव शब्द नाही.
A.घर B.पाय C.भाऊ D.हाड
  20. खालीलपैकी प्रत्ययघटित शब्द ओळखा.
A. भवितव्य B.आडनाव C.विज्ञान D.प्रगती
  21. She has been singing ----- morning
A.from B.since C.in D.by
  22. At 12 O clock noon the Sun will be ----- our head.
A.on B.upon C.over D.besides
  23. Choose the Similar meaning sentence.

- Sita is not as pretty as her sister.
 A.Sitas sister is pretier than her
 B.Sitas sister is more pretier that her
 C.Sita is no match to her sister
 D.None of the above.
24. Large number of colleges are affiliated-----Mumbai University.
 A.with B.by C.of D.to
25. Find the group which contains error in Question No. 25-27
 The horse ran very fastly No error
 A B C D
26. I am going to buy two dozens eggs No error
 A B C D
27. Ramesh and me are cousins No error
 A B C D
28. This film is ----- than the last one.
 A.Best B.Good C.Better D.Worst
29. I----- go to the sea side in the evening
 A.many B.often C.like much D.liking
30. He sleeps during the day and works----- night
 A.at B.at the C.on the D.in the
31. Choose the correct Spellings
 A.Millage B.Milege C.Milage D.Mileage
32. Choose the correct Spellings
 A.Gezette B.Gazete C.Bazate D.Gazette
33. Pick up correct construction.
 A.Will you mind to move your car?
 B.Would you mind moving your car?
 C.Would you mind to move you car?
 D.Will you mind moving your car?
34. Choose the word opposite in meaning to the word Pacify.
 A.quarrel B.enrage C.extend D.harsh
35. Alternative meaning of the word Souvenir.
 A.almanac B.Annual C.remembrance D.Magazine

36. A= B आणि B= O असेल तर A=?
 A.0 B.अगणित C.मूळ संख्या D.घन संख्या
37. जर $18 \times 10 = 95, 6 \times 16 = 48, 14 \times 8 = 74$ तर $4 \times 6 = ?$
 A.24 B.23 C.12 D.17
38. एक माणूस यात्रेला चालला असता, त्याला यात्रेहून परत येणारे पुरुष 9 त्यांच्या बायका आणि पुरुषांच्याकडे एक मुल व बायकांच्या कडेवर व पाठीवर एक-एक मुल भेटले तर ते कित्तीजण होते?
 A.54 B.36 C.45 D.63
39. रमेश, सुरेश, महेश, दिनेश चार भाऊ आहेत, रमेश सुरेशपेक्षा तीन वर्षांनी मोठा आहे, महेश सुरेशपेक्षा तीन वर्षांनी लहान आहे. दिनेश रमेशपेक्षा तीन वर्षांनी मोठा आहे. जर दिनेशचा जन्म 1960 चा असेल, तर महेशचा जन्म कोणत्या वर्षी झाला?
 A.1963 B.1966 C.1969 D.1972
40. मालिका पूर्ण करा - 38,55,82,119-----?
 A.112 B.166 C.120 D.156
41. जर $\sqrt{62.5 \times 16} = 10\sqrt{10}$ तर $\sqrt{6.25 \times 0.16} = ?$
 A.1 B.10/1/100 C.दोन्ही उत्तरे बरोबर D.यापैकी एकही नाही.
42. एक विशिष्ट काम करण्यास रामदासला 45 दिवस लागतात, तर 18 दिवसानंतर किती काम शिल्लक राहिलेले असेल?
 A.3/5 B.2/5 C.5/2 D.यापैकी नाही
43. ताशी 72 कि.मी. वेगाने चाललेल्या एका रेल्वेस एक खांब ओलांडायला 25 सेकंद लागले, तर त्या रेल्वेची लांबी किती?
 A.1800 मी. B.500 मी. C.1800 कि.मी. D.3000 मी.
44. एक संख्या 10% ने वाढविली व नंतर 10% ने कमी केली, तर येणारी संख्या मूळच्या संख्येपेक्षा किती असेल?
 A.तेवढीच राहतील B.10% कमी C.1% वाढ D.1% कमी
45. $80 + /7 - 6 \times 10 = ?$
 A.150 B.21 C.80.7 D.30
46. सांकेतिक भाषेत FHQK म्हणजे GIRL, तर RNES म्हणजे काय असेल?
 A.HJSM B.TPGU C.SOFT D.BOYS
47. एक टेबल 750 रुपयाला खरेदी केला. वाहतुकीसाठी 100 रुपये खर्च आला. तो 918 रुपयाला विकला, तर शेकडा नफा तोटा किती झाला?
 A.8% नफा B.22.4% C.18.3% D.7.4%
48. पुढीलपैकी विसंगत संख्या शोधा.

- A.49   B.81   C.60   D.16
49. 1800 च्या 5/3 च्या 2/5 च्या 1/2 = ?
A.600   B.60   C.120   D.1800
50. किती किलोबाईट्स म्हणजे एक मेगाबाईट्स होय?
A.1024   B.10000   C.1000   D.500
51. आम्ही या सर्वनामाचा प्रकार सांगा
A.दर्शक सर्वनाम   B.संबंधी सर्वनाम   C.पुरुषवाचक सर्वनाम   D.सामान्यनाम
52. शब्दाचा प्रकार ओळखा सौंदर्य
A.भाववाचक नाम   B.सर्वनाम   C.क्रियापद   D.क्रियाविशेषण
53. भाववाचक नाम ओळखा
A.उंची   B.शरद   C.पुस्तक   D.झाड
54. प्रयोग ओळखा - माझ्याच्याने जिना चढवतो
A.कर्तरी प्रयोग   B.भावे प्रयोग   C.शण्यकर्मणी प्रयोग   D.कर्मणी प्रयोग
55. सन्मती या शब्दाचा विग्रह शोधा
A.सत्+मती   B.सदा+मती   C.सत्र्+न्मती   D.सन+मती
56. वाक्यातील क्रियापदाचा प्रकार ओळखा - वैभव पुस्तक वाचत आहे.
A.अकर्तृक क्रियापद   B.संयुक्त क्रियापद
C.सकर्मक क्रियापद   D.अकर्मक क्रियापद
57. अनासक्ती या शब्दाचा विरुद्धार्थी शब्द कोणता?
A.नासक्ती   B.आसक्ती   C.सक्ती   D.सक्तीविना
58. आसपास हे कोणत्या प्रकारचे क्रियाविशेषण आहे?
A.संख्यावाचक   B.काळवाचक   C.परिणामवाचक   D.स्थळवाचक
59. आरती सुरु झाल्यावर घंटानाद सुरु झाला या वाक्याचा प्रकार ओळखा
A.संयुक्त वाक्य   B.मिश्र वाक्य   C.विधानार्थी वाक्य   D.केवल वाक्य
60. ही वाईट कल्पना नाही या वाक्याचे होकारार्थी वाक्य ओळखा
A.कल्पनेला बरे म्हटले पाहिजे.   B.कल्पना सदैव बरी असते
C.कल्पना ही वाईट नाही   D.ही कल्पना बऱ्यापैकी आहे.
61. खालीलपैकी अभ्यस्त शब्द ओळखा
A.करकर   B.कर   C.अनुप्रास   D.करकोचा
62. चक्रपाणी या सामासिक शब्दाचा विग्रह करून समास ओळखा.
A.मध्यमपद लोपी समास   B.समाधर द्वंद्व
C.अव्ययी भाव   D.बहुव्रीही
63. पुढील समास कोणत्या प्रकारचा आहे? - पुरणपोळी

- A.मध्यमपद लोपी समास   B.तत्पुरुष समास
C.अव्ययीभाव समास   D.द्वंद्व समास
64. महागाईस आळा घालावा या वाक्याचे आज्ञार्थी वाक्य ओळखा.
A.महागाईस आळा घालणे अशक्य.   B.महागाईस आळा घाला
C.महागाईस आळा घालता येईल?   D.अबब! केवढी ही महागाई!
65. पुढील वाक्यातील प्रयोग ओळखा - त्यांना खूप कष्ट करावे लागतात
A.कर्मणी   B.सकर्मक कर्तरी   C.भावे   D.अकर्मक कर्तरी
66. हिरवीगार या शब्दाची जात ओळखा
A.नाम   B.विशेषण   C.क्रियाविशेषण   D.शब्दयोगी अव्यय
67. त्याने आपण होऊन गुन्हा कबूल केला. अधोरेखित शब्द ओळखा.
A.पुरुषवाचक सर्वनाम   B.द्वितीय पुरुषवाचक सर्वनाम
C.आत्मवाचक सर्वनाम   D.अनिश्चित सर्वनाम
68. खालील शब्दातून भाववाचक नाम शोधा
A.चतुराई   B.गोदावरी   C.सोने   D.राजे रजवाडे
69. खालीलपैकी विशेषनाम ओळखा
A.सरस्वती   B.नवलाई   C.वाघ   D.महासागर
70. निः+ विकार
A.निर्विकार   B.निःविकार   C.निर्वीकार   D.निविकार
71. My table is a ----- I should clean it.
A.messy   B.good   C.mess   D.sloppy
72. ----- you please bring me my laptop?
A.Will   B.May   C.Do   D.Should
73. Sunita: have you ever-----before? Only its my first time in a plane and I am a little nervous.
A. Fleel   B. Flown   C. Flowed   D. Flying
74. Waiter: What would you like to ----- with Sir?
A.engage   B.consume   C.start   D.tackle
75. Employee: Are you----- problem, Sir?
A.feeling   B.trying   C.having   D.knowing
76. There are ten pieces of fruit in my basket, One is an Orange, One is a Lemon and ----- is an Apple.
A.others   B.the other   C.another   D.the others
77. I like to eat----- after every meal.

- A.desert B.dessert C.deserts D.assert
78. One should teach children to look both ways before running----- the street.
A.across B.along C.beside D.around
79. ----- house is this, any way?
A.Whos B.Whom C.Whose D.Which
80. I would have ----- pictures of my trip, if I had a camera.
A.took B.take C.taken D.had took
81. एका विद्यार्थ्याने एका संख्येस 3 ने गुणण्याऐवजी 3 ने भागले. त्याचे उत्तर 3 आहे, तर बरोबर उत्तर किती यावयास पाहिजे होते.
A.9 B.81 C.27 D.यापैकी नाही
82. महेशचा रांगेत 23 वा क्रमांक असून त्याच्या अलीकडे प्रमोद व पलीकडे राहुल उभे आहेत. प्रमोद रांगेत मध्यभागी आहे, तर रांगेत एकूण किती मुले आहेत?
A.42 B.44 C.45 D.43
83. 1 हेक्टरमध्ये 1 बाय 1 मीटर अंतरावर किती आंब्याची झाडे लावली जातात?
A.10000 B.20000 C.1000 D.4800
84. खालीलपैकी विसंगत घटक ओळखा.
A.पृथ्वी B.शनी C.मंगल D.सूर्य
85. एका शाळेमध्ये जेवढे विद्यार्थी तेवढीच प्रती विद्यार्थी वर्गणी गोळा केली असती तर ती वर्गणी 6561 रुपये असती तर विद्यार्थ्यांची संख्या काय असेल?
A.81 B.79 C.6561 D.83
86. खालील संख्या संचामधील संबंध ओळखून त्या संचामध्ये बसणारी संख्या दिलेल्या पर्यायांमधून शोधा. - 898,787,676 ?
A.879 B.565 C.545 D.555
87. $1.213+0.56+0.038+0.0042= ?$
A.1.349 B.1.8152 C.0.1349 D.2.573
88. एका वर्ग आकृती त्या शेताची बाजू 100 मीटर असेल, तर त्या शेताचे क्षेत्रफळ किती होईल?
A.400 मी² B.एक एकर C.10000 मी² D.10000
89. एका कुटूंबात चार व्यक्तीचे सरासरी वय 40 वर्षे आहे. त्यातील एका मुलाचे लग्न झाले, त्यामुळे कुटूंबातील व्यक्तींच्या वयाची सरासरी 36 झाली, तर सुनेचे वय किती?
A.20 B.32 C.24 D.36

90. एका दुकानदाराने गिन्हाईकास छापील किमतीवर शेकडा 5 सूट दिल्याने दुकानदारस 1425 रुपये मिळाले. तर त्या वस्तूची छापील किंमत किती आहे?
A.1430 B.1526.25 C.1350 D.1500
91. फेब्रुवारी 2008 मध्ये कोणत्या प्रदेशाने स्वतःला स्वतंत्र राष्ट्र घोषित केले?
A.सर्बिया B.जॉर्जिया C.कोसोवो D.जॅटिनिग्रो
92. श्वास या चित्रपटाच्या कथा-लेखिका कोण?
A.गौरी देशपांडे B.अरुणा ढेरे C.माधवी घारपुरे D.आशा बगे
93. एक अश्वशक्ती = ?
A.746 watt B.476 watt C.1000 watt D.27.6 watt
94. भारतातील समुद्रसपाटीपासूनची उंची कोणत्या शहराजवळील समुद्रसपाटीपासून ठरविली जाते.
A.मुंबई B.चेन्नई C.कन्याकुमारी D.कोचीन
95. तांबडा समुद्र व भूमध्यसागर कोणत्या कालव्याने जोडला गेला आहे?
A.सुएझ B.पनामा C.इंदिरा गांधी D.वरीलपैकी नाही
96. कोणती नदी अरबी समुद्राला मिळते?
A.तापी B.कावेरी C.महानदी D.कृष्णा
97. स्वयंसेवी संस्थामार्फत चालविल्या जाणाऱ्या शासनमान्य विद्यापीठाशी सलग्न असणाऱ्या व शासनाची मान्यता असणाऱ्या समाजकार्य विषयाच्या पदवी-पदव्युत्तर अभ्यासक्रम शिकविणाऱ्या महाविद्यालयांना मान्यता व अनुदान ही योजना सन ----- पासून कार्यान्वित आहे.
A.1936 B.1946 C.1956 D.1966
98. खालीलपैकी लक्षात घ्या.
1) कापूस 2) भूईमूग 3) तांदूळ 4) गहू
वरीलपैकी कोणती खरीप पिके आहेत?
A.1 व 4 B.फक्त 2 आणि 3 C.1,2 आणि 3 D.2,3 आणि 4
99. खालीलपैकी कोणता रंग प्राथमिक रंग नाही?
A.काळा B.निळा C.लाल D.हिरवा
100. भारतातील लोकप्रिय चित्रकार मकबुल फीदा हुसेन यांचा जन्म ----- रोजी झाला.
A.17 सप्टेंबर 1915 B.15 जुलै 1917
C.15 सप्टेंबर 1919 D.15 जुलै 1921

उत्तरसुची

प्र.क्र.	पर्याय	प्र.क्र.	पर्याय	प्र.क्र.	पर्याय	प्र.क्र.	पर्याय
1	B	26	C	51	C	76	C
2	B	27	A	52	A	77	B
3	B	28	C	53	A	78	A
4	D	29	B	54	C	79	C
5	A	30	A	55	A	80	C
6	C	31	D	56	B	81	C
7	D	32	D	57	B	82	D
8	A	33	C	58	D	83	A
9	A	34	B	59	D	84	D
10	A	35	C	60	D	85	A
11	C	36	A	61	A	86	B
12	C	37	-	62	D	87	B
13	C	38	C	63	A	88	C
14	B	39	C	64	B	89	A
15	A	40	B	65	D	90	D
16	B	41	C	66	B	91	C
17	C	42	A	67	C	92	C
18	B	43	B	68	A	93	A
19	D	44	D	69	A	94	B
20	D	45	D	70	A	95	A
21	B	46	C	71	A	96	A
22	C	47	A	72	A	97	D
23	A	48	C	73	B	98	C
24	D	49	A	74	C	99	A
25	C	50	A	75	C	100	A